

IRODALMI-KULTURÁLIS FOLYÓIRAT

III. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

2013. JÚNIUS

ÁRA 250 Ft

Számvetés II.

„Ó, a szárnyas idő hirtelen elrepült...”

Mintha csak tegnap lett volna, hogy elfűjtük az első gyertyát a születésnap tortán, most meg már a másodikra készülhetünk...

Bár gyorsan elszállt ez az év, van némi felmutatnivalónk, le tudunk tenni az asztalra egy-két, büszkeségre alkalmas adó anyagot:

– a negyedévenként megjelentetett Érdi IRKA-t, benne versek, prózák, tanulmányok, képzőművészek alkotásai, diákíráások, bemutatkozók, könyvajánlók... (számolja össze az, aki szereti az efféle bogarászt)

– kiadtunk tíz (!) könyvet (Érdi IRKA Antológia, Hét-színvirág, Fazekas Major Gizella: Csihold a szikrát!, Móczár Csaba: Elfoglalt verssorok, Nagy Sándor: Hatanéves lettem, Tehozzád szólok, az Érdi IRKA Galéria ismertetőfüzete, Kreischer Kornélia: Nyitott könyv vagyok, Temesi Éva: Töröttszárnyú szerelem, egy verses CD-t Szabó Imre korábban megjelent Alkonyi fények c. kötetének alapján. – A Poly-Art gondozásában, bemutatásában Ilka Gábor-Temesi Éva-Habos László: Az Üveghegyen innen, Gróf Mária: Gondolat-morzsák, Daróci Attila: Halott életem, dr. Karácsony Istvánnak két könyvét: Cecil, Kókuszverseny).

– hozzájuk kapcsolódóan rendeztünk könyvbemutatókat, irodalmi műsorokat – karöltve a Poly-Arttal

– létrehoztuk az 1. IRKA-Galériát, volt önálló képzőművészeti kiállításunk (Kaposi Eszter)

– folyamatosan jelen vagyunk a médiában (Érdi Lap, Érdi Újság, Érd TV)

– az előfizetők, a rajongók tábora nő – szívesen jönnek el programjainkra, gratulálnak a színvonalhoz, a bemutatók élményéhez, különbözőségéhez...

Jó csapat vagyunk: ha csak a meghívók, az oklevelek, az ajándékversek megtervezését, előállítását vesszük számba, az egymás műsorain való közreműködést tekintjük – szembetűnő a mi közösségünk ereje. Az az alázat, az a szerénység, amelyet az irodalom iránt éreznek, példamutató lehetne.

Biztató, hogy mások, kívülállók is látják a köztünk lévő összetartást, egymás önzetlen segítségét, támogatását.

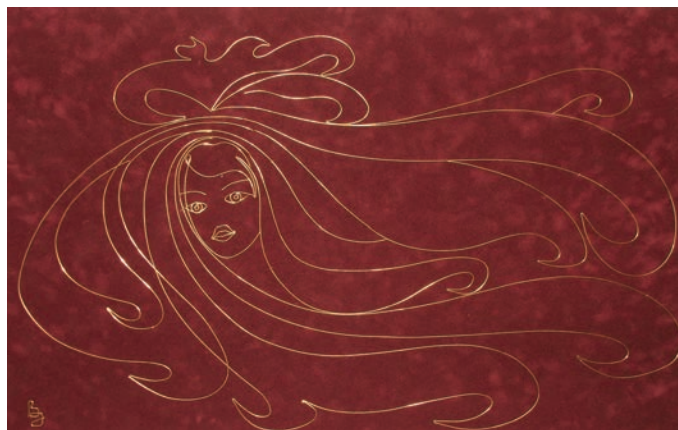
Mi pedig, klubtagok érezzük a havonkénti (vagy gyakrabban) összejöveleken a viszontlátás örömét: az irodalom szeretete, művelése, ápolása kapcsol össze bennünket, tesz minket barátokká, olyan emberekké, akik nem féltékenyek a másik sikereire, tudnak lelkesedni, ha valamelyikük más pályázon is nyer elismerést, díjat, vagy műve jelenik meg országos, esetleg külföldi (!) kiadványban...

Vagy csak igénylik egymás társaságát, és erőt merítenek a másik gondolatvilágából, inspirálják, motiválják egymást az olvasásra, az irodalomban való elmélyülésre... Kell ennél több?

Én köszönöm, hogy vezethetem ezt a közösséget, hogy elsőként olvashatom, lektorálhatom műveiket, hogy elfogadják a véleményem, hogy megajándékoztak a barátságukkal, a szeretetükkel. Külön boldogság, hogy **Somfai István** színes egyénisége, toleranciája, szakértelme gazdagítja minden megmozdulásunkat, hogy a **Szepes Gyula Művelődési Ház** minden tagja együttműködik velünk, és művészek sokasága ajánl fel díjakat, nyitja meg a tárlatokat, zenél, énekel, táncol, hogy még színvonalasabb legyen az élmény...

Nem kell több – tenyerén hordoz az élet.

Daróci Lajosné
klubvezető és főszerkesztő

Balogh János: Tavasz

HABOS LÁSZLÓ**CSAK EZT SZERETNÉM**

Letérdelni a márvány oltár mellett
kitárva bűnös lelkennek ajtaját,
elmerülni mindent ölelő csendben,
s meghallani Istennek halk sóhaját.

Elúzni maró kételyt, mely lett bennem,
besózni bűnnek termékeny talaját,
bűnbánón nézni önmagammal szemben,
s hallani lelkiismeretnek szavát.

Legyen táplálékom szent vér és kenyér,
ne lássam még Atyám vállán a talárt,
simogassa arcomat fénylő tenyér,

hogyan lássam utam, s ne vétkezzem ma már,
higgyem, mennynek jutalma lehet enyém –
egyedül csak ezt szeretném igazán!

KICSINY SÁRGA VIRÁG...

Útszéli kőkeresztben
pléhkrisztus könnye csillog
a lemenő Napnak halovány fényében.
Narancsszín felhők úsznak tova
a végtelennek tetsző égi vízen,
s én fáradt léptekkel igyekszem haza.
Nehéz munkától kerges tenyeremben
egy hirtelen mozdulattal letépett útszéli virág,
mely haldoklásában lesz kegyes ajándék
én szép szemű gyönyörű kedvesemnek.
A mezőnek e sárga szirmú kicsiny virága
egy csókért adja számon tartott életét,
mely cserepes ajkamra égeti majd
a végtelen szerelemnek legszebb jelét.

ÖRÖKSÉGED...

és szegezték őt keresztre azok
az oktalan tudattalanok,
s vele az írás beteljesedett...

és te, ha követni akarsz most,
rabláncot kínál a sorsod,
s lehetsz az írás beteljesedése...

és mint szelíd tanítványnak
az egykor megígért királyságban
a feldúlt föld lesz az örökséged...

MÓCZÁR CSABA**SZÁRNYPRÓBÁLGATÁSOD**

Barna föld-tövéből előszökkenő
hajkoronád aranyló-búzatábla!
Mint egy felhőn ülő görög Istenő,
ha rád nézek! Elmém tőled lesz kába.
Hajfürtöd rejti tarkód mézillatát,
mit a földre hoztál tündérszárnyakon.
Én lecsókolnám e mennyei manná,
hogyan elűzzem vele lélekbánatom!
Aranykalitkából szabadult vágyad
tomboló szárnyalását nekem adod!
És én megvetem puha meleg ágyad,
ott, ahol és úgy, ahogy te akarsz!
Elveszejt illó varázsa lényednek.
Félek, árnyéka lehetek fényednek.

CSÓKOD

Először csak néztem szájad igéző pirosát,
de
érezni akartam húsod égető igazát.

Az ajkaid összekapaszkodtak, ölelkeztek,
és
rólam – azt hittem, ő – egészen megfélemedtek.

Majd szóra nyíltak. Édes redői keltek táncra.
Ez
úgy hatott, mint bikának a vörös posztó ránca.

Édes bort gondoltam nyomába. Ellenszegültem.
Még
nem is ittam csókból, mégis megrészegültem.

Gyilkossá tett a mámor, megölt minden etikát,
hisz
már vágyam és ösztönöm fürkészte ajkad titkát.

Megcsókoltalak. Összezárt ajakkal. Már vártad,
mert
kinyitott kapuval adtad át nekem a várad.

Nyelvemmel kutattam át a szád. Fényes fogzománc
ért
hozzá, érdes húsomhoz. Elkezdődött egy románc.

Egészen birtokba vettem a duzzadt ajkadat,
s
szinte téptem, szaggattam a vöröslő húsozat!

Átkaroltam a hófehér mezítelen vállad,
és
mohón, szemérmetlenül ittam mézédet nyálad.

Elvettem mindent e röpké percben, mit lehetett,
és
éreztem, oda'dtál mindent, mert ajkad nevetett!

GRÓF MÁRIA

KÉRDEZEM AZ EMBEREKET...

Én mindig csak kérdezgetek,
Kérdezem az embereket,
Miként élnek, éldegélnek,
Sorsukkal elégedettek?

Volt közöttük ifjú és vén,
Dúsgazdag és nagyon szegény,
A válasz meg változatos,
Néha halk és sokszor hangos.

Kérdezgettem a szépeket,
Ők nem adtak feleletet.
A gazdagok meg azt mondták,
Nekik nem jutott boldogság.

Pedig jutott nekik bőven,
Nem vették észre időben.
Azután meg, hipp-hopp, elszállt,
És boldogtalanná vált.

A szegények azt felelték,
Életüket gondban élték,
Mindig mégsem panaszkodtak,
Napról napra robotoltak.

Hordozták a keresztjüket,
Lehajtották a fejüket.
De szemük az égre nézett,
Onnan vártak segítséget.

Sóhajtották: Ó, Istenem,
Tovább dolgoztak görnyedten.
De amikor hazamentek:
Gyermekeik nevetgéltek.

Este asztalt körülülük,
Szerény étküket megesszik.
Azután mind elalszanak.
Boldogságról álmodoznak.

KARÁCSONY ISTVÁN

HÚSVÉT

Bodor felhőket rajzol a lila égre
vörös irónjával a játszai szellő.
csípős fuvallat a tavasz csókjával bódít,
s ibolya illatával visszahozza
Rómából a harangokat.

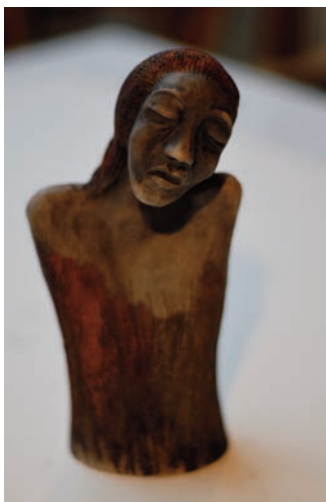
A hosszabbodó este még várat magára.
Ezernyi gyertya imbolygó körmeneti fénye
a feltámadás örömdóját lobogja.
Kobold villanások kacsintgatnak
a sötétlő utca kíváncsi ablakaiból.

Tavasz kertjeiből pattogva szálló rózsafüsttel
tömjénező áldását küldi az Ég,
a hirtelen lecsapódó pára ködszemcséi
szentelik meg a húsvét táját.

Légy hívó vagy hitetlen,
de a tavasz liánjának borzongató ölelését kell, hogy érezd
léted minden zsigerében.
Szelíd tüskéivel beléd oltja a kikelet
bohó mámorát.

Tojásból kikelő sárgácska élet,
az ugrándozó nyuszi,
a ficáncoló kiscsikó,
az összekapaszkodó temetőbogarak,
a kipattanó tavaszi rügyek,
a bolyhos barkák,
bólogató rét-virágok,
a csörgedező csermely csillogása:
hordozza az ígézetet.

Az élet megújul!
A megújulás: a tökéletes szerkezet szívdobogása,
fogaskerekeihez te is tartozol.

SZABÓ AIDA (Jampa drolma)

VÖRÖS LÁNG A FÁKON
(parafrázisféle)

„Vöröshajú lányok, mint a gondolat
Felröppennek éjjel holdvilág alatt.”
(Weöres Sándor: Vöröshajú lányok)

Fátyolban az alkony libben túl a parton,
kék Hold csordul tavon, fáklya ég udvaron,
fény körben udvarol, bekukkant ablakon.

Vörösnjár kakukkol, békahad kuruttyol,
vidáman bandukol, csillaglurkó guggol,
fénynyalábot hurkol, felhőlányt beburkol.

Álmok ülnek fákon, bizarr, bíbor álmok,
himbálódznak lángok, vörös lángvirágok,
vörös láng a fákon, vöröshajú lányok,

piros, kerek fánkok csillagpor hull rátok,
lombsátor ruhátok, mohazöld topánok,
vígságokra vártok, csókkörtáncot jártok.

Suttogtok, pumogtok, csicsogtok, csacsogtok,
nagyokat kacagtok, mint zengő harangok,
vöröshajú lányok, igéző rőt láncok.

Szellő kap tincsekbe, huncutka kincsekbe,
lángrózsás orcátok káprázatvirágok,
lebbenő szoknyátok tulipiros ráncok.

Vérpiros izgalom, ziháló irgalom,
vibrál az év-szaka, veletek éjszaka
zergelábú lányok, ne- felejts! virágok.

Vörös levél, juhar, fűrtzuhatag cudar,
láng vöröslík ágon, lángvörös az álmom,
vöröslángú nyáron vörös vágy ég fákon.

Bujavörös lángok, elröppenő álmok,
bűbáj, álnok lányok, visszatérő csábok
a szívembe vájtok, vöröshajú jármok.

Vörös láng a fákon, vöröshajú lányok,
piros, kerek mások, csillagporvirágok,
csillagködben szálltok, csillagokon jártok.

Csillaglurkó guggol, fénynyalábot hurkol,
vörösnjár kakukkol, felhőlányt beburkol,
békahad kuruttyol, fáradtan bandukol.

Kék Hold csordul parton, libben túl a tavon,
fáklya ég udvaron, fénykörben udvarol,
fátyolban az alkony, besurran ablakon.

Balogh János: Ketten

MÁJER JÓZSEF

REMÉNYTELENSÉG FELÉ

Futottam hegyeken,
szökelltem völgyeken át,
döntöttem erdő fáit,
téptem mező virágait,
szálltam gomolygó fellegekkel,
itattam könnyeimmel utak porát,
szurdokok harsogták vissza
elkeseredésem kiáltását!
Fiúcska kereste helyét
a kilátástalanság peremén,
kallódó jelene sodorta
a reménytelenség felé.

PÁLFI ÁGNES

AKI VALAHOL VAGY

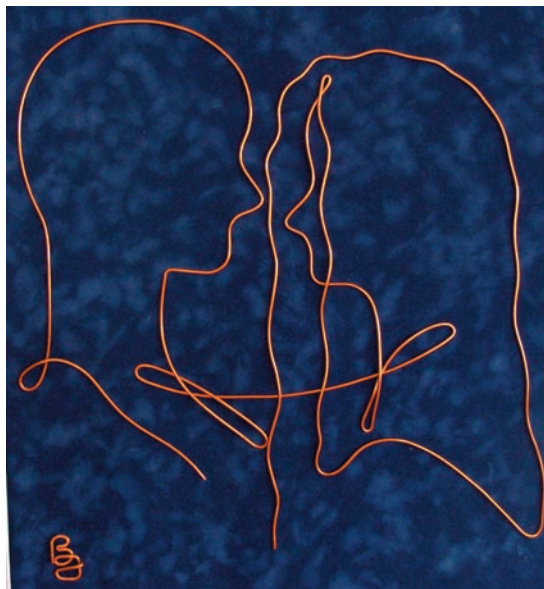
Milyen sima a padló!
Hálásan súrlódom a porhoz,
vagy ahhoz, ami épp ott van.

Szavakat lélegzem, s a nemlét
gombjait gyorsan kioldom
egy szaftos pelenkacserére.

Csak gyorsan,
be akarom még vakolni a réseket, s
fel akarok végre állni, de

látom, hogy öreg vagyok:
egy kicsit megnyugszom.

Gyengén végzem hát egy
burokban. Nem jövök vissza, míg
körmöd alól nem pizkálsz újra elő.

TILINGERNÉ GERLEI ILONA**VELENCEI CSEND**

E békés, csendes estén úgy érzem,
 hogy Jézus itt van a közelemben.
 S ettől hevesebben ver szívem,
 és remegve fel-felzokog a lelkem.

Hozzád száll sóhajom,
 Ó, édes Jézusom,
 kérlek, adj rabságomból szabadítást,
 zaklatott lelkemnek megnyugvást.

Jöjj, Jézus, fogd kezem,
 jöjj, Jézus, vezess engem,
 Jöjj, Jézus, légy velem,
 Jöjj, Jézus, tiéd egész lényem.

S ím, látom Őt
 a fénylő csillagok között,
 akár egy fénysugár,
 úgy ragyog az ég sötétkéi bársonyán.

Köszönöm néked, Istenem,
 hogy megváltó fiadat hozzám is elküldted,
 ki felém nyújtotta kezét,
 hogy segítse bűnös és gyarló gyermekét.

Ő az, ki miattunk vállalta e földi küldetését,
 Ő az, ki helyettünk viselte el a sok-sok szenvedést,
 Ő az, ki érettünk áldozta fel életét,
 s a keresztfára hullatta szent véré.

És szívem már nem ver oly vadul,
 lelkem vihara is lassan elcsitul.
 Mert tudom, hogy Jézus itt van velem,
 s ez a legdrágább ajándék nekem.

S hallgatom, ahogy minden
 muzsikánál szebben
 Szívem kis harangja örömodát zeng
 a velencei, esti csendben.

Fazekas Éva: Folyópart

SZABÓ IMRE**ÍGY IDÉZNEK MINDENEK**

A régi álom, régi dal
 Most újra, ismét felkavar,
 A régi vágy zeng odabent,
 És késztet írni verseket.

A szív szava s a lélek zeng
 A rímekben – mely összezseng –,
 A dallamában hangod szól,
 Édesen s hívogatón.

Hát így idéznek mindenek,
 A szélzúgás, a fellegek,
 A virágoknak illata,
 A madarak zengő dala –

De minden, ami gyönyört ad,
 Téged idéz! Hangodat
 Utánozza a madár,
 Szemed tüztét a napsugár!

KOVÁCS GÁBOR**HÚSVÉTOT VÁRVA**

Víg tavasznak dala száll kis udvarunk pitvarán.
 Szívem megtelt izgalommal, hol vagy már te, kis
 nyuszika?

Vajon mit mondok majd neki, ha meglátom a fészek
 mellett,

Ugye hoz ajándékot, ha meglát, nem ijed meg?

Tavasznak lágy csendje halkán víg rigófüttyöt hallat,
 A dolgoz kis nyuszikák friss szénából fészket raknak.

Kis házikó ablakából kitekintek a rétre,
 Talán meglátom a nyuszt a kertünk legvégébe.
 Gyerünk, pajtás, anyu, apu, gyorsan menjük,
 nézzük meg,

Mit hozott a kicsi nyuszi, tett-e valamit a fészkébe?

Tett ő bele színes tojást, csokoládét, játékot,
 Így hálálja meg nekünk az egész évi jószágot.
 Vidám gyerek tapsol, örül a gazdag dús fészeknek,
 Megígéri szüleinek, jószág lesz a szívében.

Húsvét napja alkalmából nagy boldogság a családon,
 Nem feledik Jézusukat, hogy feltámadt a halálból.
 Gyermekek, szülő együtt örül eme boldog szent napnak,
 Fülemlő száll az égen, nyílik a szép orgona.

FAZEKAS MAJOR GIZELLA**AZ EKEVAS**

Kislánykoromban,
amikor még reggel
jóízűen aludtam,
édesapám keltett.
– Kelj, kislányom, gyorsan!
Életlen az ekevas.

Menten ruhát kaptam,
nosza, nagy sietve
kovácshoz szaladtam.

Felkelni nehéz volt,
bár szívesen tettem,
a kovács bácsi munkája
elbűvölt engem.

Ahogy fújtatott,
lángolt a kohó,
izzott az ekevas
vörösen, ragyogón.

Akkor vasfogóval
megfogta, kivette,
öntötte a szikrát,
a nagy kalapáccsal
ahogy veregette.

Hidegvízbe nyomta,
a fűzfa vályúba.
– Vidd, kislányom, gyorsan,
jó munkát hozzája!
– Csókolom, Zsiga papa!
Alászolgája.

RINYAI LÁSZLÓ**LILA SZEGFŰ**

Lila szegfűbimbói áttetszenek
hegyesre vágott dekoltázsa mellett,
rávetődik a pirosító fénycsík
tüzesen, mint a sóvárgó lehelet.

Párducfekete hajzuhatag terül
alabástromszínű, ívelt vállára,
vonzóan felvillanó keskeny arcát
színezi a Nap korongjának lángja.

KÓSA MÁRTA**HOVÁ ROHANTOK**

Hová rohantok
kincseim
mért sodor tova a szél
szirmotokat
tiporja
utca és a tér
kövén
lábam

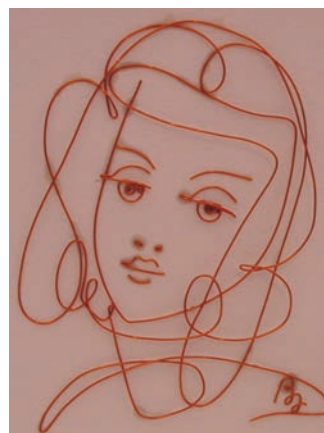
hajamba tapadtok még egy perce
aztán
libegve
lebegve
tűntök el

fehér viráglepel
helyét felváltja
zöld
harsány burok
nő az ár
míg bámulok
a
túlsó part felé
mindent
mindent
átfestett
gyors tavaszunk

szirmaid már
alig
alig

áhitott
ég néző
habcsokros felhőző
óriás koronás
cseresznyefám

holnapra
nem lesz
egyetlen hófehér virágod
sem talán.

KREISCHER KORNÉLIA**ÚJ TAVASZ (1961)**

Még szürkék a fák, de már új rügyek
lapulnak a fázós, rőt ágakon.
Reggelente fagyos a kerti föld,
de napsugár csillan fűszálakon.

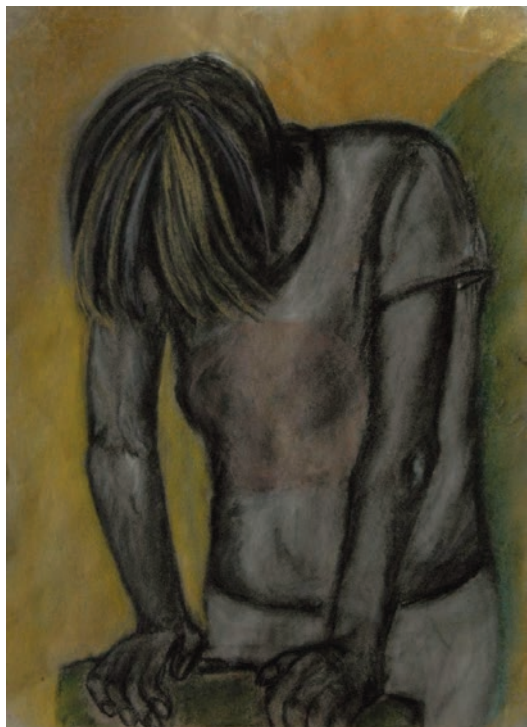
Jó, hosszan ácsorogni a fényben.
Jólesik elnézni kéklő eget.
Jó látni repdeső bogarakat,
s figyelni gyorsan úszó felleget.

Tavasz van. Érzem, újra a tavaszt!
Bontakozik lelkemben szerelem.
Tizennyolc évem, boldog ifjúságom
újabb vágyakat ébresztett bennem.

Utazni, zakatol fülemben hang.
Utazni, csilingelik a fények.
Utazni, tudom, mondanád te is.
Utazni, látni ezernyi szépet!

Új rügyek, új színek csábítanak,
hatásukra éled az új érzés,
egy új szerelem, új formáival.
Mennyi feleletre váró kérdés!

Évszámok kavarnak bennem,
életrajzi adatok, tételek.
Kísért érettségi lidérce,
s Tavaszom úzi a kísértetet.
Szorongás nem kapja meg lelkemet!

Fazekas Éva: Kimerültség

NAGY SÁNDOR**A JÓKÉPŰ PAP**

Nem is olyan nagyon régen
Volt nálunk egy pap.
Oly csinos volt, tetszett is a lányoknak,
asszonyoknak.

Akkoriban hanyagolva volt a konyha,
Siettek a lányok, asszonyok a templomba.
A lányok, asszonyok a templomot járták.

Nem az Istent, a papot imádták.
Elképzeltek mindenféle jót,
Hallgatták is szívesen a prédikációt,
De mióta másik pap van,
Jaj, de nagy hiba,

Nem tetszik az asszonyoknak az ima,
Prédikálhat, bármivel jöhet,
Nem tetszik az asszonyoknak,
Mert ő már öreg,

A fehérség nem szereti az öreg papot,
Ezért inkább otthon tölti a vasárnapot.

STEIBLI VIVIEN**HOL VAGY?**

Nem tudom, hol vagy,
Nem láttatod magad.
A szél messze vitt tőlem,
Most már nem ölelsz engem.

A szép zongoraszó többé nem szép,
Csak fájdalmas, könnyes nyekergés.
A lány szellő többé nem lágy,
Hanem darabokra cibál.

A Nap ragyogása eltűnt,
A veled töltött percnél nem volt gyönyörűbb.
Míg nem lelek rád,
Rám sok fájdalom vár.

A madarak gyönyörű dala elröppent,
Mint ahogy szívemből elvitted az örömet.
Lépteim moraja elhalkul,
S lábam lassan feléd indul.

Meg kell keresselek téged!
Akármerre is vetett az élet.
Nélküled csak egy porszem vagyok,
Békét nem lelek, nem nyugodhatok.

Nincs többé a világ!
Nincs hát senki más,
Akit annyira tudnék szeretni,
Mint ahogy téged én!

TEMESI ÉVA

SZABAD AKARAT

Mit kellett volna másképp csinálnom,
 hogy a világ fejre ne álljon?
 Mit nem tettem, én morzsa, végképp,
 hogy nem lett emberibb a lépték?
 Hogy a világ részekre hullott,
 mit tettünk, jaj, hogy erre volt ok?
 Mért hibáztunk mi mindahányan
 ebben a földi pokol-bugyrában?
 Mért nem sikerül soha semmi?
 Mért nem tudunk előbbre menni?
 Mért ragadunk folyton a sárba?
 Mért megy minden jószándék kárba?
 Mi az, ami mindig meggátol?
 Miért nem megy minden magától?
 Mért nem hajlunk jobban a jóra?
 Tán ez a világ élhetőbb volna,
 ha nem ártanánk egymásnak folyton,
 ha nem táncolnánk élön, holton,
 ha volna bennünk szeretet, részvét,
 Ha mindenki vinné más keresztjét.
 Hiszen van oly sok szebbnél szebb eszme,
 Mért van, hogy nem kell nekünk egy se?

Isten, ha vagy, hát ezt akartad?
 Ezt szántad szabad akaratnak?
 Ha mindent tudsz, hát ezt is tudtad,
 ember a lejtőn hova juthat.
 Ilyen lelket leheltél bele,
 és most nézd, mire jutunk vele!!

Már a föld is undorral táncol,
 előbb-utóbb leráz magáról.

PETRIK ISTVÁN

BUBORÉK 2

n i n c s
 tökéletes a kör
 sem az a gömb is hazudik
 álmomban én is tökéletesnek
 láttam valakit de felébredtem és körbenéztem
 a gömb is elgurult
 nem maradt más
 csak egy buborék
 és benne volt a
 m ú l t

TARNÓCZINÉ BARABÁS IRÉN

HAJLÉKTALAN

A jeges szél suttog,
 fényes álmot ígér.
 Tarisznyájában a bor
 egy napra sem elég.
 Elég az álmokból:
 ölelő karokról,
 puha, meleg ágyról,
 a jóllakottság
 édes mámoráról,
 az évek óta
 gyűlt konok dacról,
 holnapról és máról.
 A múlt már
 nem szó szívére
 jóleső meleget,
 szeme párája csak emlék.
 Páncél van szíve körül,
 nem törheti fel már
 azt semmilyen vendég.
 Hiábavaló lett minden,
 nincs már kiút innen.
 Leül a sutba,
 mely meleget nem ad,
 kapalj az.
 Régen nyílt itt ajtó,
 de ide már nem jön
 morcos végrehajtó.
 Hátát nekihivta
 karját összefonja.
 Mély és örökös lesz
 boldogtalan álma.

Balogh János: Kalapos nő

BOZÓ PATRIK

ÉHEZŐK

Tetovált a lelked, tetovált dal, mit leírsz.
Tetovált ősmaggal, egy éhező vagy te is.
Összecsuklott szemmel álmodva megfestett vers,
Alkotsz, istentükör, te mózesi übermensch.

Föld és test rád tapad, sorsod mégsem az övék.
Ma városok mélyén ezer egyet hörög: vég.
Ma minden éhező a városból felrepül,
Ma a nagy tükörkép az agyunkban összedől.

Ma vérző éjszakán őrjöng millió alak,
Szétroncsolt hüvelyek könnyeznek a föld alatt.
Ma egy vad orgián mind orgazmusába fül,
Ma sok bölcs szakállas az elmében megvadul.

Agyvelő, lélek s vér fakad, vásznon új világ.
Ádám Lilith testén ássa saját hajnalát.
Ma minden éhező a festmény felett lebeg,
S az üres hajnalban mindent újrateremt.

KOVÁCS ISTVÁN

JÚNIUS

Érett asszonyként eljött a Nyár,
Hogy megmutassa első gyermekét.
Köszönti a zöldellő határ
És színes virágaival a rét.

A kertek mélyén lombjai között
Termést ringat sok cseresznyefa,
S a csendes utcákra beköltözött
A hársak édes fűszerillata.

Erdőkben s a dús mezők ölén
Számíthatatlan kis élet pihen,
Fészkek, almok bűvő rejtekén,
A szülők jöttét várva szüntelen.

A Június szelíden andalog,
Virágkoszorú díszíti fejét,
Mezítláb a dűlőutakon,
Kalászerlelő mosolyt hintve szét.

Tarka ruháján pipacs szirmai,
Szőke hajában kék búzavirág,
Szemében a nyár új fényei,
Kezében termést hozó olajág.

HORVÁTH ISTVÁN

ISMÉT BÚJNAK A RÜGYEK

Ismét bújnak a rügyek, fényre törnek,
Levelet hajtanak, égre nőnek,
Aztán a szél szárnyán útra kelve
Sodortatva, szállva, peregve,
Egymásra találnek az avarban,
Hol zavartan lejtik táncukat körbe-körbe,
Néznek, eszmélnek, susognak – nem ide tartozunk!
A mi hazánk az ég! – s repítő új szélre várnak...
De jó a tél, mely minden vágycat csillapít.

Új tavasszal új rügyek tolulnak hegyére minden
gallynak, ágnek,
Mert bár a levél lehullt, de él a fa, dacára a hónap és
aszálynak,
S mi foszlott, nem hiába, része lett az éltető talajnak,
Esővel és fénnel tápot ad a fának,
Áldássá lett, mi látszólag elveszett – ez élteti az erdőt!
... és fészket nyújt a lomb a repdeső, oltalmat kereső
égi madaraknak.

Fazekas Éva: Mesél az erdő

A föld

Van egy föld, amin állunk,
s van egy föld, amin élünk.
A föld vize éltet,
A föld íze laktat.
A föld embernek,
állatnak otthont ad.

A kis ő

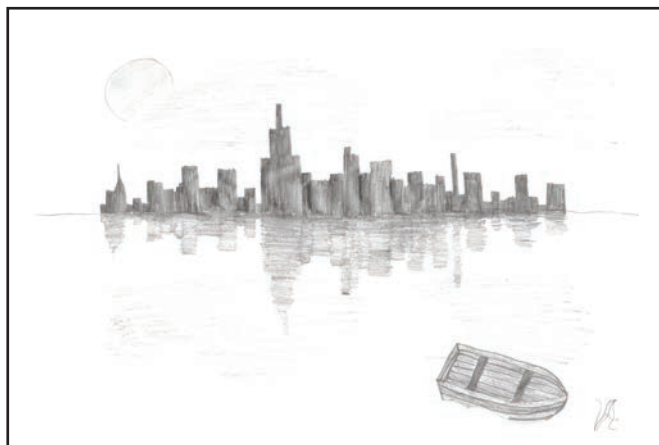
Úgy hívták...
nem érdekel,
nem szeretem.
S ő sem engem.

Hoppál Zita Anna 4.b
Kőrösi Csoma Sándor Ált. Isk. és AMI
Százhalombatta

Kedves Igazgató Néni!
(engesztelésül)

Arany szíve mélyén
tán szeret bennünket,
iskola kapuja --
ott várja előtte
sok-sok tanulója.
M megbántuk, mi rosszat tettünk,
visszakaptuk régi lelkünk.
Fogadja el ezt a csokrot,
szeretettel teli csuprot.

Kuchár Alexa Dominika
és Raczkó Dóra Tamara 4.a
Kőrösi Csoma Sándor Ált. Isk. és AMI
Százhalombatta

Vernyik Anett
Bolyai Ált Isk.
Érd

Szeretnék már felnőtt lenni

Szeretnék már felnőtt lenni,
Nem az iskolapadot koptatni.
Hogyha egyszer felnőtt leszek,
Bejárom a földet, eget.

Ötvös legyek? Aranyműves?
Gyűrű, nyaklánc mestere?
Nem is tudom, talán máskor,
Most inkább másfelé megyek.

Lehetnék akár űrhajós!
Holdat, Marsot bejárnám.
De mi van akkor, ha úgy kilőnek,
Hogy nem talállok vissza már.

Lehetnék tán orvos?
Szívsebész vagy fogorvos?
Csak egyszer vágnék le egy kezét,
Én lennék a Mekke Elek.

Őserdőben kutató,
Fáról fára mászni jó!
Kígyó, tigris, oroszlán,
Szedd a lábad, kiskomám!

Sebaj, leszek akkor fodrász,
Szép hajakat bodorító.
Itt egy frufu, hoppá, egy fül!
Ez se valami biztató!

Inkább kenyeret dagasszak?
Sok ész nem kell hozzá.
Cipó, kifli, sok-sok zsemle,
Elmegy tőle az ember kedve.

Kőműves Kelemen is megirigyelné
Szép házamat a hegytetőn.
Nekem nem kellett hozzá tudás,
Se téglá, se cement, se nő.

Indulókat írjak?
Szép verseket költsek?
Nem leszek én Pató Pál!
Nem érünk rá erre már!

Talán, hogyha kertész lennék,
Növényeket nevelgetnék.
Csak egy baj van!
Ez virág vagy gaz a talajban?

Tovább megyek, erdész leszek,
Kerek erdő közepén.
Ez se való nagyon nekem,
Fejsze nőne a kezemen.

Inkább megyek iskolába,
Növelem az agyamat,
Hogyha egyszer mégis így lesz,
Ne bakot lőjek, csak szamarat!

Szöllősi Kitti
Kőrösi Csoma Sándor Ált. Isk. és AMI
Százhalombatta

FEHÉRLÓTUSZ

Milyen volt a taoista szemlélet?

III.

Pár taoista versen keresztül még közelebb jutunk a kínaiak életszemléletéhez, talán jobban lehet érzékelni.

„Tao-ének

Könyvet, tudást eldobtam végre-végre,
Rágondolok a nagy-nagy Semmiségre.
Mit ér siratni, ami volt, a rosszat,
Fájdítani a szívem órahosszat?
Horgászatok magamban egy kis éren,
S mint víg király, boldogságom dicsérem.
Hajam kihull, de üdvök üdve vár rám,
Ezt zengik itt az Ország négy határán,
Az én dalom kiáltják mind az égre:
„Rágondolok a nagy-nagy Semmiségre.””

„Idill

Árnyékos erdő bólogat itt
szembe, házikóm előtt,
nyár végivel az át nékem
híves, nyugalmas
pihenőt.
A déli szél csatlós gyanánt
rohan a múltó nyár után,
belém-belém csimpszkodik,
buggyosra fújja a
ruhám.
Itt nem kötöz béklyó-bilincs,
aztán idő is volna,
sok,
ha fölkelek, lantot verek,
könyvekbe bújok,
olvasok.
Kertemben a salátafőn
hajnalnak csillog harmata,
van gabonám is tavalyi,
padlásomon egy garmada.
Józsanság és mérték vezet,
Sose vétkezzék ellene,
Mi az „elég”-en túl vagyon,
Nekem ingyért se kellene.”

„A folyó mellett

Hordtam soká taláromat és
hivatalnok-kalapom.
Beh jó, hogy most számúzve itt a déli
Pusztákon lakom.
Szomszédjaim földművelők, szelíd
Parasztok, aratók,
Míg nem múlik el napom, erdők vendége
maradok.
Hajnalba harmatos rögön vezetgetem gyarló ekém,
Estente kis halászbárkám ingó deszkáin

Lengek én.
Így élek én ismeretlenül, gondolva jókat,
szépeket,
egy hosszú verset dúdolok, és bámulom
a kék eget.”

Örömeiket lelték a világtól félrevonult életben, ezt példázza a Vörös Szoba Álma című mű szerzője is:

„Hivatalokra és méltóságra nem áhítozott, s örömét lelte abban, hogy virágait ápolja, bambuszt ültessen, és egy csésze finom bor mellett verseket idézgeszen.

Egyszóval világtól félrevonult, idilli életet élt. Csak egy dolog hiányzott teljes boldogságához. Mert bár az ötvenet is meghaladta már, nem volt fiacskája, akit térdén ringathasson. A sors csak egy kislányt juttatott neki, aki most hároméves, a neve Lótusz”.

A kínaiaknál nagyon fontos volt, hogy fiúgyermekük szülessen, akinek nem volt fia, az nagyon elveszettnek érezhette magát, mert az öregsülőkről a fiúnak kellett gondoskodnia. A gyermeki odaadás, a hála, a családi kötelek fontosságát az öt viszony között is megtaláljuk. Ezek voltak az: uralkodó-alattvaló, apa-fiú, férj-feleség, báty-öcs, barát-barát.

Nagyon szerettek kint a természetben élni, azt szemlélni és azzal azonosulni. A természet megfigyelésével még jobban lehet azonosulni az egyensúllyal. „Légy nyugodt, és megtalálsz az egyensúlyt, légy üres, és célba jutsz. A nyugalom és üresség ösvénye örök, mint az Ég és a Föld. Szelleme mindent betölt, mégsem uralkodik egyetlen dolog felett sem.

A tizenkét hónap saját útját járja végig, hogy újra elindulhasson; az elemek egymás fölé kerekednek, de soruk egymástól függő.”

A Tao követőire összegezve jellemző, hogy nem akarnak semmire sem törekedni. Szerintük hagyni kell, hogy menjen minden a maga útján, ezért tartózkodnak minden beavatkozástól. A nem-cselekvéssel a ragaszkodásukat is elengedték. Kiművelték a belső nyugalmat. Pihenni, kószálni, elfeledkezni, szemlélődni, szemlélni – ez volt az életszemléletük.

A Tao szerinti élet olyan, mint egy virágnak az élete, ami a természet gyermeke, és a természettel eggyé váltan éli az életét: kinyílik, virágzik, aztán elvirágzik, és lehullnak a szirmai. A beavatkozást a saját természetük feletti erőszak elkövetésének könyvelték el. Felismerték az ember kicsinységét: „mint egy szem búza a csűrben. Amikor a létező dolgok számáról beszélünk, miriádokat emlegetünk: s az ember csak egy ezek közül”

Szabó Aida (Jampa drolma)

*Egyedül hagytál
magammal. Már értem, hogy
bírod nélkülem.*

mcs

SZABÓ AIDA

A HAJNAL KILENCFEJŰ SZÖRNYE

(haibun)

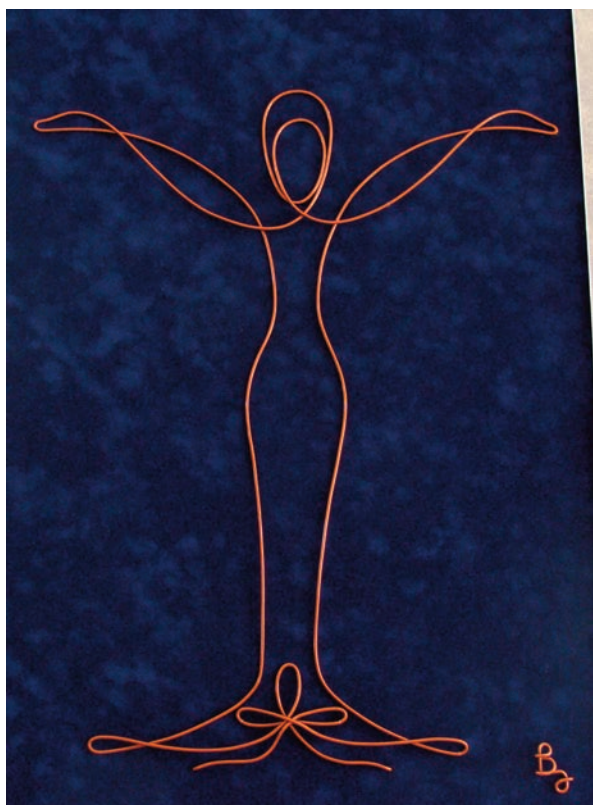
Kunlun hegy mögött,
hol Nap, hol a Hold rejtőz,
Ég, Föld nászban ég.

A hegyen éppen most nyújtózkodik a hajnal kilencfejű szörnye. Körbefonja a zarándoklók alakját. Akik mennek, megállnak, megint mennek, megint megállnak... ilyenkor a tenyerüket a fejük felett egymáshoz tapasztják. A magasban tartják, majd homlokukhoz, szájukhoz, mellükhöz érintik. Ezután letérdelnek. Előrehajlanak. Leborulnak. A homlokuk a földet súrolja. Ez a teljes alázat, a testük, a tudatuk (szellemük) és a beszédük felajánlása Buddhának. Megtisztulás. Minden egyes mozdulatuknak mélységes mély tartalma van.

Mennek, leborulnak, mennek, leborulnak... Kézvédők, bőrkötények kopnak. Az út rögös, éles kövekkel teli, homlokuk, mellkasuk, térdük véres, sebes, felsebzi a testet, de megkönnyíti a lelket.

Napok, hetek, hónapok telnek, lassan haladnak. Az idő mellékes tényező.

Mantra csak eszköz,
erő tudatukból él.
Szellemi hangzás.

Balogh János: Dizőz

HABOS LÁSZLÓ

MŰVÉSZET A HÁTSÓ SORBÓL NÉZVE...

(karcolat)

Halk csevej zsongása töltötte be a kiállítótermet. A gazdag színkavalkádban pompázó drága ruhakölteményekbe bújt asszonyok irigy tekintettel vizslatták a szorosan partnerükbe karolt alkalmi nőcskék karcsú vonalait. Azok pedig kacéran állták a férfiak kéjes tekintetét. Egy magányos férfi diszkrétén órájára pillantott, míg testesebb barátjának figyelmét az ízlésesen terített asztalok pazar látványa kötötte le. A várakozás perceiben a feledés homályából fel-felvillanó képekről ismerősnek vélt méléző tekintetek találkoztak egymással. A hangfalakból áradó mikrofonzörgésre félbeszakadt az időközben felerősödött zsvivaj, s a figyelem az éppen torkát köszörülő szónokra helyeződött...

– Csodálatos, olyan művészi, na és annyira kifinomultan érzéki, és ha közelebről szemügyre veszik, láthatják a művész zsenialitását, a csak keveseknek megadatott tehetséggel kikevert színeket... – hadarta, miközben kezével erőteljesen gesztikulált, majd hirtelen megakadt mondanójában, amint az éppen vele szembeni falra felfüggesztett képre pillantott a művészettörténész – aki a kialkudott tiszteletdíját még az előző este a bárpultnak támaszkodva tette zsebre az addigra már egyensúlyproblémával küszködő festőtől – a kiállítási megnyitó-beszédben.

Az alkotó pedig borvirágos arcára erőltetett mosollyal suttogta alig halhatóan a körülötte állóknak: pedig behunyt szemmel kevertem ki azt a *k..va* festékeket... , miközben elhangzott a *kiállítást megnyitom* felszólítás, s a publikum lelkes tapsolásba kezdett, és néhány önmagára figyelmet kierőszakoló arc nagyokat bólogatva tolakodott a kiállítóművész elé...

Fazekas Éva: Raku edény

TISZAÖRSI NAGY ZOLTÁN

A KÉK SZÁMLAPOS ÓRA

A háború utáni időkben a gyerekeknek is dolgozni kellett, így a sorsom átlagos volt, mint a többi gyereké, játék és munka. Ennek az első részét örömmel csináltuk, a másik részét pedig muszájból.

Ha jól emlékszem, éppen elmúltam kilencéves, és a nyári feladatomban a libalegeltetés volt. Kint a határban kisebb-nagyobb kukorica- és búzatablák váltogatták egymást, és bizony a keskeny tarlókon sokat kellett szaladgálni, hogy megvédjük a gyenge kukoricaleveleket az éhes libaszájaktól, mert azt is ugyanolyan szívesen csipegették, mint az elhullott kalászsokat.

Egyszer legeltetés közben olyan helyre értem, ahol a tarló másik végén még arattak.

Az úttól 20-30 méternyire kezdődött a búzakereszt sor, és az egyik kereszt innenső árnyékos oldalán voltak lerakva az aratók cókókjai, melynek még a közelébe se mentem, ennek ellenére később mégis bajba kerültem. Hamar ott is hagytam azt az idegesítően keskeny tarlót. Mellette kukorica volt, amellet pedig csatorna. A csatorna boltíves betonhídja egy kicsit kiemelkedett a környezetéből, így a hídról nézve tágasabb lett a világ.

Ahogy nézelődtem, egyszer csak megláttam a vaskorlát mellett egy karórát. Húú, de megörültem, hogy nekem is lesz órámban, hiszen ez akkoriban még a felnőtteknél is ritkaszámba ment.

Ahogy nézegettem, ismerősnek tűnt a kék számlapja miatt, hiszen ilyet csak a Szekeres Dénes karján láttam még kora tavasszal. Dénes a szőlőskertben levő szomszédunk fia volt, tőlem 2-3 évvel idősebb, és irigységgel csodáltam bátorságát, mert ő felmászott a garádban levő nagy akácfára is, hogy kiszedje a szarkafészekből a tojásokat.

Arra gondoltam, hogy Dénes talán fürdik a csatornában, és azért tette le az óráját. Végignéztem a csatornát mindkét irányba, de mivel nem láttam, lementem, benéztem a híd alá is, hátha ott hűsöl, de ott sem láttam, és visszamentem a hídra.

Kis idő múlva láttam, jön a falu felől Dénes biciklivel, a kormányra akasztott kannában pedig fürtkút vize lötyögött.

A híd tetején megállt pihenni meg – gondolom – miattam is.

– Tiéd ez a sok liba? – mutatott a csatorna partján legelesző szép fehér csapatra. – Enyém – bólogattam, és visszakérdeztem – vizet hozol?

– Vizet, mert már nagyon felmelegedett, amit reggel hoztunk.

Épphogy megbeszéltük ezt a nagyon fontos és szinte kitalálhatatlan dolgot, belém bújt a kis nyomozó ördög,

– Hány óra van, Dénes?

– Nem tudom, nincs órámban.

– És az a kék számlapos, amit a szőlőben láttam rajtad?

– Ja – rémlett fel neki, – az az apámé, akkor csak kölcsönadta.

– És most hol van? – érdeklődtem kíváncsiskodva.

– Ott van a kereszt tövénél a többi cuccal együtt.

– Akkor ez mi? – nyújtottam feléje a zsebemből előhúzott kék számlapos órát.

– Jé, ez az apámé! – kiáltott fel, amint jobban szemügyre vette. – Hogy került hozzád?

– Itt találtam a hídon – mutatottam – a tenyeremmel paszkolva az óra helyét. – Azt hittem, te tetted oda, amikor fürdeni mentél, mert tudom, hogy te jó úszó vagy, és csatornában is mersz fürdeni.

– Áá, most nem szabad, majd este, ha befejeztük a munkát, majd apámmal együtt. – Aztán meglátta, hogy a szülei figyelik, felült a biciklire, és azt mondta. – Megyek, mert nagyon várják a friss vizet, és köszönöm, hogy ideadtad az órát.

Legeltetve elindultam hazafelé. Később útba esett a Malomtó, ahol megfürdöttem a libákat meg magamat is a térdig érő jó meleg vízben.

Alkonyat felé értem haza. Otthon rögtön azzal fogadtak, hogy süljön ki a szemem szégyenemben, amiért órát loptam. Ugyanis Dénesék hamarabb hazaértek, és az apja (aki tulajdonképpen a mostohaapja volt), képes volt egy kilométert gyalogolni, hogy elmondhassa a szüleinek: hitvány óratolvaj gyerekek van, aki végül is elszégyellte magát, és visszaadta.

Sírva, bőgve magyarázkodtam, de nem hittek nekem.

Három nap múlva apám összetalálkozott a Dénes apjával, aki elmondta, hogy a kisebbik, öt éves (saját) fia másnap bevallotta, hogy ő játszott az órával, és ott felejtette a csatorna hídján, most már ne szidjanak engem. Az már csak hab a tortán, hogy miért vártak vele három napig, hogy akkor is csak véletlenül derüljön ki az igazság. Azt már végig gondolni sem merem, hogy mi lett volna, ha csak évek múlva vagy egész életükben sem találkoznak!

Azóta is utálom a kék számlapos órát, és ha ingyen kínálnák ezrével, akkor sem fogadnék el egy darabot sem. Ha néha eszembe jut, még mindig nagyon fáj az emléke.

Balogh János: Moszkító

ŐRI ESZTER

A GYEREK NEM AKAR ÓVODÁBA MENNI

Az úgy kezdődött, hogy a gyerek nem akart óvodába menni. Akkor persze megint a balhé, hogy „nem akar a gyerek óvodába menni, ez is a te hibád, ezért meg azért” – és ahogy az ilyen és ehhez hasonló mondatok egymás után csapták arcul Apát és Anyát, a gyerek már réges-rég ment volna óvodába. Igazából ezerszer szívesebben lett volna ott, mint itt. De olyankor ez már „kitérdekel”. Mert a szülők már csak ordítanak, és a gyerek meg az ovi az utolsó utáni dolog, ami eszükbe jut. Ha megszólalna, talán...de nem mond semmit, csak mered maga elé egy darabig, aztán a szobájába megy, megfogja Tücsit, és át a konyhán – ahol Anyu és Apu már egészen belelendültek a „ki fizette be az ebédet múltkor” munkacímét viselő vitájukba –, egyenesen az előszobába. Ott aztán kabát, cipő meg a többi. Leül a zsámolyra, előredől, és kezébe veszi a cipőfűző két végét. Húzogatja, méregeti, egymással keresztezi őket, majd meggondolja magát, és újra párhuzamosak a fűzők. Arra gondol, hogy „a párhuzamos egyenesek a végtelenben találkoznak”. Ezt Apa tanította neki, mert nagyon szeret magyarázni, de annyira azért mégsem, hogy azt is elmondja, hogy miért tette hozzá, hogy „Anyád meg én is ilyenek vagyunk”. Ő még kicsi, meg kell elégednie a papírra rajzolt párhuzamos vonalakkal, meg azzal, hogy azok valahol találkoznak, de nem érti, hogy lehet ez, visszakérdezni pedig nem mer. Közben a konyhából a ritmusos üvöltözés. Az ebédbefizetésen túl, a villanyszámlák és a rejtélyes páros mozijegyek világában. Filmek, amiket csak az egyik szülő látott.

Csak a cipőt nem tudja bekötni. Érzí a forróságot, ami szétárad a szemgolyóiban, pár másodperc múlva pedig a sós könnyeket a szájában. Miért nem tudja bekötni a cipőt? Haszontalan. Anyuék is miatta veszekednek, hülyeség volt az egész az ovival, meg hogy Tücsi nélkül nem megy sehova. Tücsi a műanyag kutya, egész teste barna, fekete orral és szemekkel, lógó fülekkel, most ott hever a lába előtt. *Utállak!* Mondja a gyerek, és megmarkolja a játékot, nagyot lendít a karján. Tücsi koppanva ér földet, pont farkaszemet néz a gyerekekkel, onnan lentről. Legörbül a szája, *sajnálom Tücsi, ne haragudj, nagyon szeretlek, nem akartam, hogy fájjon.* Szaporábban gurulnak a könnyecseppek az arcán, és egész testében megfeszül, hogy elnyomja a hüppögést. Ki tudja, mit csinálnának Apuék, ha látnák, hogy itt bög? Gyengéden kezébe veszi Tücsit, megsimogatja a hasán, és úgy kérleli tovább, hogy bocsásson meg neki. Tücsi pedig mosolyog, és nincs semmi baj. Megbocsátott. *Hol fáj? A lábad? És a fejed is?* Pusztít nyom az említett pontokra, utána letörli a könnyeket az arcáról. Egymásra mosolyognak, nagyon rosszul érzi magát, amiért fájdalmat okozott Tücsinek, szégyelli az egészet, de közben mérhetetlenül hálás és megkönnyebbült, hogy mindent helyrehozott. Zsebre vágja Tücsit, és megint nekilát a cipőnek. Illetve csak nekilátna, de Anyu fölé magasodik,

és felveszi az ölébe. *Megyünk az oviba, gyere, elkészünk.* A gyerek nem mond semmit, átkarolja anyja nyakát, és hagyja, hogy levigye a kocsizhoz. Aput figyelni, hogy nem jön velük, csak áll, és néz utánuk, nagyon szomorú a szeme, és nem is integet vissza.

Ahogy felberreg a kocsiban a motor, anyu hátranéz, rámosolyog, de nem úgy, ahogy szokott. *Na, hova menjünk?* Erőltetett vidámság cseng a hangjában, és a gyerek igazán nem akar rosszat, csak úgy kicsúszik, hogy *ezt Apuval szoktuk játszani*, de már meg is bánja, ahogy látja Anyut behunyt szemmel az ajkába harapni. Elindulnak, egy szót sem szól egyikük sem, Anyu fesszeng, a gyerek pedig eszi magát, mert már megint ő rontotta el, pedig Anyu tényleg csak jót akart.

A Kék folyóhoz szeretnék menni, mondja végül. Látja, hogy Anyu arcán átfut egy mosoly, de mindketten tudják, hogy ettől még semmi sincs rendben. *Hát oké, megyünk a Kék folyóhoz, de mi dolgoz ott?* Lehetséges ez? Lehetséges, hogy Anyu nem tudja, mi az a Kék folyó? Apu soha nem mesélte el neki? Hogy oda jár mindenki, akinek fáj valami, és ha megfürdik benne, begyógyulnak a sebek, ha pedig iszik belőle, elmúlik a rosszkedv, és az összes gond elúszik? A gyerek biztos volt benne, hogy Apu ezt elmesélte Anyunak is, el kellett, hogy mesélje, de akkor *Anyu, inkább mégse oda menjünk.* Anyu bólint, de akkor hova? A gyerek pedig ül a hátsó ülésen, kinéz az ablakon, összehúzza pár pillanatra a szemöldökét, egy igazán jó válaszon gondolkodik... és már meg is van, ennek biztosan örülni fog Anyu, és ezzel az egész reggelt helyrehozhatja: *az oviba szeretnék menni.*

A kocsit rándul egyet, ahogy Anyu hirtelen beletapos a fékbe. Percekig némán állnak a forgalom kellős közepén, a gyerek az anyját nézi, az pedig csak bámul maga elé. Aztán rengeteg autó dudája hangzik fel gyors egymásutánban, anya megrázkódik, *jól van, dögölj meg, megyek már!* És meg is indul az autó. A teljes csendet útban az óvoda felé csak Anyu hüppögése szakítja meg néha, a gyerek pedig mereven néz ki az ablakon, a szemével követi a felbukkanó és elsuhanó fákat és házakat, közben a titkon a zsebében lapuló Tücsit szorongatja. Már megint ő rontotta el.

Fazekas Éva: Raku kerámiák

OLVASÓI LEVÉL

2011-ben Érd kulturális élete újabb színfolttal gazdagodott. Városunk megismerkedhetett az Érdi IRKA című irodalmi-kulturális folyóirattal, amely az Érd és környékén élő, írói ambíciókkal és tehetséggel megáldott emberek számára biztosít nagyobb nyilvánosságot.

Minden ember születésétől fogva magában hordozza a tehetséget, az önmegvalósítás iránti vonzalmat. Számtalan körülménytől függ, hogy ez a tehetség mikor és milyen formában nyilvánul meg. Egyesek már gyermekkorukban képesek jelentős eredményeket fölmutatni a zene, a képzőművészetek vagy az irodalom területén, mások viszont csak kései felnőttkorukban jutnak arra az elhatározásra, hogy tehetségüket kifejező műveiket a szélesebb közönséggel is megismertessék. Mindezekre jó példát mutatnak az Érdi IRKA írói és költői. E két irodalmi kategória meglehetősen közel áll egymáshoz, mindkettő a nyelv, jelen esetben magyar anyanyelvünk határtalanul gazdag eszköztárát használja föl, hogy ebből új világot, sőt világokat teremtsen az alkotók, illetve az olvasók számára. Aki írt már verset vagy prózát, az tudja, hogy az írás ahhoz hasonlít, mint amikor az építőművész megálmodja, majd megalkotja művét. Előbb a lélek teremti meg az íráshoz szükséges víziókat és hangulatot, majd a tudat választja ki a rendelkezésre álló eszköztárból azokat az „anyagokat” – szavakat, sorokat –, amelyek leginkább kifejezik az alkotó szándékait. A vers és a novella ritkán készül el egy lendülettel. A mű szerzője még változtat egyes szavakon, új verssorokat, akár új versszakokat ír annak érdekében, hogy az általa elképzelt forma és tartalom minél harmonikusabban valósuljon meg. Az alkotási folyamat végén a papírlapon megjelenő sorok jelenítik meg az addig nem létező új világot. A csoda már ekkor megtörtént, de az igazi csoda akkor következik be, amikor a kész művet mások is olvassák. Ekkor újabb világok keletkeznek, mivel az író és művének olvasói, bár ugyanazokat a sorokat látják, belső képi világuk sohasem egyforma. Ez a képi világ jó néhány körülménytől függ. Fontos az élettapasztalat, a nyelvi eszköztár ismerete, de legfontosabb talán az a lelki állapot, ami az adott pillanatban a mű olvasóját jellemzi. Utóbbinak köszönhetően egy-egy olvasó ugyanazt a verset vagy novellát mindig másként „látja”, s minden egyes olvasáskor önmaga számára hoz létre új világot.

Mindez természetesen csak akkor valósulhat meg, ha az író műveit a szélesebb közönségnek is bemutatja. Ehhez nyújt teret az Érdi IRKA, amely 2011. júniusi első megjelenése óta jó néhány alkotónak biztosít publikációs lehetőséget. A folyóiratban az érdi alkotók művein kívül megjelentek Ercsi, Százhalombatta, Tárnok és Diósd al-

kotóinak versei és prózái is. Szabó Aida, Habos László, Daróci Attila, Kreischer Kornélia, Temesi Éva, Móczár Csaba, Rinyai László és mások művei is arra mutatnak, hogy kitűnően alkalmazzák a vers és a próza eszköztárát. A folyóirat az irodalom mellett más művészeti ágaknak is teret ad. Győri Zoltán irodalmi érdeklődését természetes módon egészíti ki a zene, Tarnócziné Barabás Irén versei egybecsengenek festményeivel és grafikáival. Votin József prózai művein kívül grafikáival és akvarelljeivel jelenik meg a folyóiratban. Major Gáborné Bániczki Julianna festményei és grafikái, Ilka Gábor különleges szobrai, Vaád Éva, Gáspár Pál Szilveszter, Kaposi Eszter festményei, Pálvölgyi Margit kerámiai különleges színfolttjai az Érdi IRKA-nak.

Kitűnő kezdeményezés, hogy ez a folyóirat publikálási lehetőséget biztosít a környékbeli, irodalom iránt érdeklődő, tehetséges gyermekek számára. Műveik megjelenése minden bizonnyal újabb alkotások megírására ösztönzi őket.

A folyóirat egyik fő támogatója a Somfai István által irányított Poly-Art Alapítvány, amely a Poly-Art zsebkönyveket adja ki, és segíti az Érdi IRKA műveit, alkotóit.

A folyóirat írói és a különböző képzőművészeti ágak képviselői közötti harmonikus egyensúly Daróci Lajosné főszerkesztőnek, az egyszerű, mégis elegáns megjelenés pedig Habos László tördelő szerkesztőnek köszönhető.

Az Érdi IRKA természetesen azt a célt is szolgálja, hogy az alkotók és a lap kiadása érdekében fáradozók munkájukhoz új lendületet kapjanak, és mind több sikert érjenek el. Egy másik cél, hogy mindazok, akik eddig nem tudtak vagy nem mertek műveikkel a nyilvánosság elé állni, bátran mutassák meg általuk teremtett új világukat. Az érdi folyóirat ebben kiváló példát mutat, s eddig megjelent számai bizonyítják, hogy a cél eléréséhez segítséget is ad.

Pergers Antal

Balogh János: Szent István

BEMUTATKOZIK

HABOS LÁSZLÓ

Gondolataim
papírra vésve szállnak
– kapj el néhányat.

Budapesten születtem 1963 nyarán. Az irodalommal középiskolás koromban kötöttem barátságot. Magyartanárom szeretett meg velem a versek olvasását, és az ő biztatására kezdtem verseket írni. Első szárnypróbálgatásaimban a természet szépségéről, a szerelemről és a hitvilágomról írtam. Életem alakulásával különös világok tárultak elém, melyek aktív részesévé váltam. Így a nagycsaládos létforma és a fogyatékkal élők sajátos világába kerültem, kerültünk, élünk és igyekszünk megfelelni lelkiismeretünknek. A többes szám természetesen családomat jelenti, akiknek annyi mindent köszönhetek és köszönök. Időközben a prózairásba is belefogtam. A rövid (egyperces) novellák világa vonzott, vonz a mai napig, s gondolataimat, élettapasztalataimat próbálom e műfaj sajátosságainak segítségével olvasóim elé tárni.

Nagy örömmel veszek részt az Irodalomkedvelők klubjának életében, és igyekszem segíteni elsősorban az IRKA és a POLY-ART kiadványok szerkesztésében, valamint az irodalmi rendezvények lebonyolításában.

Eddig megjelent köteteim:

Vaskereszt (versek). 2005. Szerzői kiadás,
Acélajtók mögött. 2007. Nyitott Könyv Kiadó,
Homokemberek (novellák). 2011. Elpídiá Kiadó,
Huszonöt év (versek). 2012. Szerzői kiadás

Társszerzős könyvek:

Közösségbe zárva. 2009. Magánkiadás,
Az Üveghegyen innen (versek). 2012. POLY-ART Kiadó,
Hétszínvirág (haikuk). 2012. POLY-ART Kiadó,
Tehozzád szólok... (versek). 2012. POLY-ART Kiadó,
Emberi kapcsolatok. 2013. POLY-ART Kiadó.

Írásaim megjelentek:

az ÁRGUS, a HOLNAP MAGAZIN, a KLÁRIS, a POLY-ART, az Érdi IRKA, a GLÓRIA, a NAPÚT irodalmi folyóiratok és antológiák oldalain.

Alkotásaim a Cédrus Művészeti Alapítvány, a Humanitas Kulturális Alapítvány, az Érdi IRKA tematikus pályázatainak díjazásban, elismerésben részesültek.

2012-ben elnyertem a POLY-ART Díjat és az Érdi IRKA Irodalmi Díjat.

MÓCZÁR CSABA

„motto”

Hé-hó, én is költő vagyok!
Ha nem is olyan, mint a nagyok!
Én csak százhatvanöt centi vagyok!

1974-ben születtem Budapesten, munkáscsaládból származom. Szakmunkásképző iskolát végeztem (festő-mázoló-tapétázó), illetve később a dolgozók gimnáziumában két évet, amit családi okokból félbehagytam. Jelenleg az Oktatási és Kulturális Minisztériumban dolgozom karbantartóként. Érden élek. Családom beállítottsága mindig is human érdeklődésű volt, sok könyv vett, vesz minket körül. Az évek során az irodalom szeretete bennem is kialakult, olyannyira, hogy nem csak olvasom, hanem néhány éve verseket kezdtem írni, először az asztalfióknak, ahogy az lenni szokott, később családom biztatására megmutattam írásaimat irodalomtanároknak, így szakmai hozzáértéssel és támogatással a hátam mögött résztvettem irodalmi pályázatokon. Auto-didakta módon próbáltam, próbálom elsajátítani a versírásban a megtanulhatót, és ösztönszerűen írom hozzá érzéseimet. Tíz-tizenkét esztendeje írok verseket, talán jónak mondható eredményességgel.

Összeállítottam egy montázst a nagy, klasszikus költők szavaiból, amelyek tán jellemeznek engem és vágyaimat, gondolataimat.

„Önéletrajz”

„Sem utódja, sem boldog őse, sem rokona, sem ismerőse nem vagyok senkinek. Itt születtem ezen a tájon, itt ringott bölcsöm, itt nevelt anyám. Nem tudhatom, másnak e tájék mit jelent, nekem szülőhazám itt e lángoktól ölelt kis ország, melyet titkos féreg foga rág? Gyermekkor arcképem néz rám sötét szemével a nyolcvanas évekbe mosolyogva, képeskönyvek ábráin andalogva. Magányos gyermek volt és hallgatag, de szíve mélyén rejtelmes patak. A gyermek, aki csügg anyja szerelmén: Én! még őszinte ember voltam, ordítottam, toporzékoltam. Tűzoltó leszek s katona, vadakat terelő juhász. Lehettem volna oktató és nem ily töltőtollkoptató szegény legény. De nem lettem, mert... vannak poéták. Egy szebb világnak éppúgy álmodói. Ebben a megváltott világban 1974 óta éhezem, bár ettem, ittam fekete undok mocskot és csipős trágyalevet, De! Szeretnék gazdag lenni, egyszer libasültet enni, vadat, halat s mi jó falat, mi szem szájnak ingere, s néha már gondolni a szerelemre! Milyen lehet, én Istenem, milyen? Egy lány, ki én vagyok. Hozzám hasonló. A merengő festő, ki szürke fákra vérző aranyat ken.”

BEMUTATKOZIK

FAZEKAS ÉVA

Lassan két évtizede Budapestről egy közeli településre költöttünk a családommal. Így a természet csodái közvetlen fizikai valóságukban kápráztatnak el nap mint nap.

Kora ifjúságom óta vonzódtam a művészetek különböző területeihez, így most lehetőségem nyílt valamely ágának művelésére.

Különösen nagy vonzalmat éreztem a kerámiák iránt, mely hosszú időn keresztül a tárgyak gyűjtését jelentette számomra. Többek között az ókori, a görög, az erdélyi fazekasság is nagy hatással volt rám.

2004-ben találkoztam először az agyaggal a Poly-Art Alapítvány nyári alkotó táborában.

Tehát ott kezdődött a varázslat, és azóta egyre inkább „agyagos” vagyok.

A bemutatott kerámiák az ősi technikákhoz visszafordulva, de a mai kor ízléséhez igazodva mutatják be sajátos szín- és formavilágukat. A tárgyak raku technikával égetett kerámiák.

Az agyaggal való kapcsolat elsősorban öröm forrása számomra. Az agyag éppen úgy, mint a fák, virágok és más élőlények – a természet szerves része. Így a belőle készített funkcionális és díszítő tárgyak is természetesen a környezetünkhöz szervesen kapcsolódnak.

Célom, hogy a tárgyaimmal gondolataimat, érzéseimet közvetíteni tudjam, és ezáltal örömet szerezhessek másoknak is.

Folyamatosan képzem magam, törekszem minél több technikai ismeretre szert tenni. Különböző alkotóműhelyekben bővítettem ismereteimet, többek között a Szépművészeti Múzeum felnőttek részére szervezett kurzusán, OKIT nyári művészeti táborában, Pest megyei Művelődési Központ által szervezett művészeti képzésben veszek részt. Mesterem Bálványos Huba – aki sajnos már két éve elhunyt –, Munkácsy-díjas grafikus művész volt.

Festészeti ismereteimet a Fiók László képzőművész által vezetett stúdióban fejleszttem.

A fenti szervezetek éves kiállításain résztveszek, az OKIT 2009. évi kiállításán díjat kaptam.

Számos csoportos és egyéni kiállításon mutattam be alkotásaimat. A kiállítások helyszínei többek között: Budapest, Érd, Győr, Keszthely, Martonvásár.

BALOGH JÁNOS

1937 – 2009

Fiatal kora óta kedvenc időtöltése volt a rajzolás. Ez irányú tehetsége korán megmutatkozott.

Iskolai tanulmányai mellett különböző képzőművész köröket és az Iparművészeti Iskola esti rajztanfolyamát látogatta, leginkább azonban magánúton képezte magát. Tanára Tapolcsányi Boldizsár festőművész volt.

A művészi pálya helyett mégis műszaki szakmát választott, és 1955-ben Budapesten elvégezte a Szerszámgépipari Technikumot, majd egy gépipari nagyvállalatnál helyezkedett el.

Ebben az időben rajzolási adottságait másodállásban a Magyar Rádió nyomdájánál hasznosította, ahol könyvillusztrációkat, plakátokat készített, és nyomdai alkalmazott grafikai előkészítést végzett.

1991-ben ipari műszaki-szervezési pályáját elhagyva, a Főegyházmegyei Hivatal Budavári Érseki Palotájában rekonstrukciós beruházási és belsőépítészeti munkákat koordinált, épületgondnokságot irányított 1995-ig, nyugdíjazásáig.

Ezután, hogy művészi érdeklődését és tevékenységét kibontakoztassa alakította ki a rézhuzallal való rajzolás módszerét, amit rézgrafikának nevezett el.

Alkotásaival 2002-ben lépett először a nyilvánosság elé a Magyarok Világszövetsége Házában, festőművészekkel közös kiállítás keretében.

Sajnos mindössze hét alkotó év adatott meg Neki, de ez alatt számtalan felkérésnek eleget téve, közel kilencven csoportos és egyéni kiállításon vett részt itthon és külföldön egyaránt.

Díjat kapott 2005-ben a Fővárosi Művelődési Ház József Attila – pályázatán, 2008-ban a balatonfüredi Bor-Kép-Tár Kiállításon.

2010-ben posztumusz Búza Barna-díjban részesítették. Azt vallotta, hogy a művészi érték akkor jön létre, ha az alkotás gyönyörködtet, hat és élményt is nyújt.

FANTÁZIA ÉS LEGENDA

Elhangzott KAPOSZI ESZTER grafikusművész kiállításának megnyitóján 2013. ápr. 11-én

Mindenekelőtt köszönetet érdemel a Szepes Gyula Művelődési Ház igazgatónöje és munkatársai, hogy létrejöhett ez a rendhagyó kiállítás. Valójában Móczár Csabának az Érdi Lapban megjelent előzetes ismertetése minden lényeges dolgot összefoglalt a fantasy-ról és Kaposi Eszterről is. Csak néhány dologgal kell kiegészítenem.

A fantasy műfaja és az azt megjelenítő illusztrációk korunk mitológiáját jelentik. Semmi nincs a fantáziában, ami előzőleg ne lett volna a tapasztalatban – csak a megszokott, a valóságtól eltérő kombinációban.

Eszter művein nem hősök és antihősök – jó és rossz szereplők – jelennek meg, hanem olyanok, akik mindkettő birtokában vannak. A fantasy művelői a romantika korát tekintik előzménynek, ahol fantázia alkotta lények, borzongás, erőteljes indulatok, szélsőséges karakterek és különleges helyszínek szerepelnek.

Valójában mindezek egyidősek az emberrel: a jóra való törekvés, az elbukás, irigység, gonoszság, illetve a szeretet, a védelem küzdelmét követhetjük nyomon ősidők óta. Gondoljunk csak Káin és Ábel, Sámson, Prométheusz történetére. Dante értékelői úgy ítélik meg az Isteni színjátékot, hogy a Pokol jobban sikerült, mint a Purgatórium és a Mennysország. Pedig egyenrangúak, csakhogy a rosszra, a fájdalomra sokkal több szavunk van, mint a jóra. Milyen változatosan tudjuk kifejezni, ha sérelmünk van, fáj valami – és mi van akkor, ha minden jól van? Akkor azt természetesnek érezzük, és nem beszélünk róla.

Kiteljesítve a gondolatmenetet a fény és sötétség küzdelmére, amely jelen van saját korunkban ugyanúgy, mint a régmúlt időkben, de legyen megnyugtató számunkra, hogy mindannyian a fény gyermekei vagyunk, hiszen fény nélkül nincs élet, és nincs maga a sötétség sem. És ha már a mitológiát említettük, Pallasz Athéné felnőttként kész fegyverzetben pattant ki Zeusz fejéből. Eszternek saját magának kellett megalkotnia önmagát, kifejezési eszköztárát, saját magának kellett kijelölnie azt a művészi útvonalat, amelyen haladni kíván. Tanárai voltak, mesterei nem. Ő maga alakította ki különleges színvilágát, álmodta meg alakjait. Létrehozott egy sajátos stílust, amelynek vannak ugyan művészi előzményei, például Valejo, de ezek inkább inspirációt adtak. Eszter képei kezdettől egyéniek, valójában nem követője senkinek. A most látható művek olvasmányai hatására készültek, illusztrációknak is tekinthetők, de a történetek ismerete nélkül is megérthetjük őket.

Ha jobban meg akarják ismerni ezt a fantáziavilágot, olvassák el a könyveket is. Ha van kedvük, akár írhatnak is hasonlókat.

Majorné Bániczki Julianna

**Meztelen lelkem
zavar-ruháját öltve
tárom elibéd.**

SZABÓ AIDA költői estje

Megszólaltak a fanfárok, és Aida stílusosan bevonult a híres **Verdi-indulóra**. Előtte **Szentgyörgyi Erika** festőművész kivetített képeiben gyönyörködhetek a gyülekezők, a belépéskor pedig ajándékverset kaptak, haigát (festmény és haiku együttesét), a székeken origami-pilangók várták a leülőket...

Megtelt a Szepes Gyula Művelődési Ház kamaraterme érdeklődőkkel, rokonokkal, barátokkal május 10-én. Mindig biztató, hogy olyanok is vannak, akik pusztán a feltöltődésért jönnek el: az IRKA-műsor meghirdetése garanciát, színvonalas irodalmi élményt ígér.

Hagyományosan **Somfai István** (a Poly-Art Alapítvány elnöke) a beszélgető társ az ilyen jellegű esteken, aki olyan különleges tehetséggel vezet, szövi a bemutató fonalát, hogy a kevésbé beszédes interjúalanyt is szóra bírja. Most viszont nem volt jelen.

Mégsem szomorkodtunk, mert jelentős eseményen vett részt ebben az időpontban: **édesapjának emléktáblát** avattak Egercsehiben, ahol 35 évig volt körzeti orvos (még 11 település tartozott hozzá!). 100. születésnapja alkalmából a hálás utókor így emlékezett meg róla.

Móczár Csaba az egyik legtehetségesebb klubtagunk: nemrégiben ő nyerte meg a szonettíró pályázatot, előtte Poly-Art Díjat kapott (a pályatársak szavazata alapján), újabban pedig az Érdi Lapban publikál.

Régi barátság fűzi Aidához, kölcsönösen ismerik egymás munkásságát – ezért is esett rá a választás, legyen ő a kérdező. Nem csalódtunk: élvezetes, szórakoztató beszélgetésnek voltunk tanúi. A műveket és a hozzájuk tartozó kérdéseket témakörök szerint csoportosította.

Így kitértek Aida katonatiszti (!) múltjára, hangsúlyt kapott betegsége utáni buddhista hite, a családhoz, szerelmeihez, a hazához fűződő érzelmei, költői eszköztárának mérhetetlenül gazdag szóképrendszer, műfaji sokszínűsége, senkivel össze nem téveszthető szókincse, különleges világlátása, filozófiája ...

Mák Dorka (a százhalombattai Körösi Csoma Sándor Alapfokú Művészeti Iskola tehetséges növendéke) fuvolázott. Nem először szerepelt az IRKÁ-sok rendezvényén, ezért is volt megtisztelő, hogy ismételten elfogadta a felkérést. Bach h-moll szvitjét játszotta ezúttal – mindannyiunk gyönyörűségére.

A klub tagjai most is szívesen közreműködtek: a különféle hangszínek és egyéniségek, előadásmódok változatosá tették a felolvasott verseket. Az aláfestő zene még inkább kiemelte a művek üzenetét.

A technika segítségével még **Lukács Sándor** színművészt is megidézhattük: az Irodalmi Rádió egyik pályázatán jutott Aida verséhez.

Interaktív jellegűre sikeredett a találkozó vége: a nézőközönség vállalkozó szellemű tagjai felolvashatták az origamira írt haikut... a váratlan szereplés izgalma, hangulata lassan mindenkire átragadt, így azok is visszakérték a mikrofont, akik kezdetben nemet mondtak.

Újra és újra rádöbbenek: milyen gazdagság vesz körül – ötletben, tehetségben, műsorszervezésben, csapatmunkában...

Elsősorban nekem öröm, hogy közreműködhetem, hogy részese lehetek ezeknek az élményeknek. Természetesen lazán besöpröm a gratulációkat, pedig a lelkem mélyén tudom, hogy semmit nem érnek az ilyen klubtársak nélkül.

Köszönöm.

Daróci Lajosné
klubvezető

Árny és fény tükré
vágó, félelem kelyhében
együtt hajózunk.

Mélázom a hegy
tengernyi évén: de sok
mesét ismerhet!

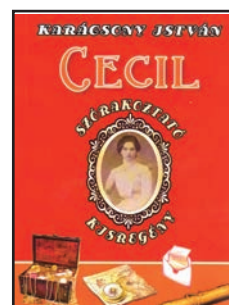
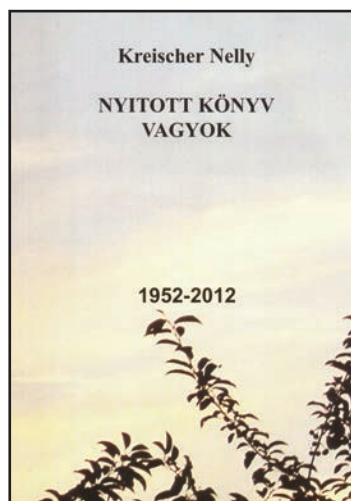
Árvízben fa áll
magányos derengésben.
Csendfogalom.

TARTALOM

Számvetés II. (Daróci Lajosné)	1	Prózák:	
Versek:		Szabó Aida: A hajnal kilencfejű szörnye,	
Habos László, Móczár Csaba	2	Habos László: Művészet a hátsó sorból nézve...	12
Gróf Mária, Karácsony István	3	Tiszaörsi Nagy Zoltán: A kék számlapos óra	13
Szabó Aida, Májer József, Pálfi Ágnes	4	Óri Eszter: A gyerek nem akar óvodába menni	14
Szabó Imre, Kovács Gábor, Tilingerné G. Ilona	5	Bemutakozás:	
Fazekas Major Gizella, Rinyai László, Kósa Márta	6	Habos László, Móczár Csaba	16
Kreischer Kornélia, Nagy Sándor, Steibli Vivien	7	Fazekas Éva, Balogh János	17
Temesi Éva, Petrik István,		Beszámoló:	
Tarnócziné Barabás Irén	8	Olvasói levél (Perger Antal)	15
Bozó Patrik, Horváth István, Kovács István	9	Fantázia és legenda (Majorné B. Julianna)	18
		Költői est (Daróci Lajosné)	19
Diákírók:		Tanulmány:	
Hoppál Zita Anna, Kuchár Alexa Dominika,		Szabó Aida: Fehérlótusz	11
Raczkó Dóra Tamara, Szöllősi Kitti	10		
Diákillusztrációk:		Illusztrációk:	
Vernyik Anett	10	Fazekas Éva	3,5,7,9,12,14
		Balogh János	1,4,6,8,12,13,15

KÖNYVAJÁNLÓ

Kreischer Kornélia: *Nytott könyv vagyok* és **Temesi Éva:** *Töröttszárnyú szerelem*
c. versesköteteit, valamint

Karácsony István: *Cecil és a Kókuszverseny*
c. kisregényeit

ajánljuk olvasóink figyelmébe.

A könyvek a Bíró András Könyvesboltban megvásárolhatók.

ÉRDI IRKA irodalmi-kulturális folyóirat • Megjelenik negyedévente a Poly-Art Alapítvány támogatásával • Felelős szerkesztő: Daróci Lajosné, tördelő szerkesztő: Habos László • A szerkesztőség levélcíme: Szepes Gyula Művelődési Központ 2030 Érd, Alsó u. 9. • E-mail: dalane@freemail.hu, haboslaci@freemail.hu • IRKA-logó: Mezőfi Virág • Nyomdai munkák: Progresso Print Kft. • Kiadja a Szepes Gyula Művelődési Központ • ISSN:2062-8048